

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อสารความหมาย ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็น สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- F แทน สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ F (F - distribution)
- sig แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance) ที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

1.1 วิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 โดยรวม และรายด้าน

1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

1.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการต่อการมีส่วนร่วม การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

1.1 วิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ
ตำแหน่ง

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 291 คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
2. ประธานคณะกรรมการฯ	97	33.33
3. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	97	33.33
4. ตัวแทนครู	97	33.33
รวม	291	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพตำแหน่งเป็น ประธานคณะกรรมการฯ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และตัวแทนครู เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 33.33

1.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม และรายด้าน ปรากฏดังตารางที่ 2 – 11

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านวิชาการ	3.87	0.65	มาก
2. ด้านงบประมาณ	3.84	0.65	มาก
3. ด้านบุคคล	3.89	0.62	มาก
4. ด้านงานบริหารทั่วไป	3.91	0.66	มาก
รวม	3.88	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านงานบริหารทั่วไป ($\bar{X}=3.91$) ด้านบุคคล ($\bar{X}=3.89$) ด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.87$) และด้านงบประมาณ ($\bar{X}=3.84$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
ขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ร่วมกับโรงเรียนในการจัดทำและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	3.45	0.64	ปานกลาง
2. สนับสนุนให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียน เข้าเรียนอย่างทั่วถึงในเขตพื้นที่บริการ	3.96	0.65	มาก
3. ร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการ ระดมทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการจัด การศึกษา	3.91	0.70	มาก
4. สนับสนุนให้ครูได้พัฒนากระบวนการเรียนการ สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.97	0.66	มาก
5. สนับสนุนให้โรงเรียนมีการวัดผล ประเมินผล โดยเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์และ ผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ตามแนวทาง กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	3.89	0.63	มาก
6. ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นแหล่ง วิทยาการเรียนรู้ของชุมชน	3.96	0.68	มาก
7. สนับสนุนให้ครูมีวิจัยทางการศึกษาเพื่อแก้ไข ปัญหาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน	3.89	0.66	มาก
8. สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับครูในการ ผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เพื่อพัฒนา คุณภาพของนักเรียน	3.96	0.66	มาก

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านวิชาการ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
9. ร่วมกับโรงเรียนในการนิเทศและติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานทางวิชาการ และ การเรียนการสอนในโรงเรียน	3.93	0.62	มาก
10. ร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	4.10	0.54	มาก
11. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของ โรงเรียน	3.95	0.69	มาก
12. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและ องค์กรอื่นๆ ในการพัฒนาวิชาการ	3.89	0.58	มาก
13. สถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการ จัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชนและ สถาบันการศึกษา อื่น ๆ	3.48	0.72	ปานกลาง
รวม	3.87	0.65	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้าน
วิชาการ โดยรวมมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีส่วน
ร่วมอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3
ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
($\bar{X}=4.10$) สนับสนุนให้ครูได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
($\bar{X}=3.97$) สนับสนุนให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอย่างทั่วถึงในเขตพื้นที่บริการ
ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นแหล่งวิทยาการ
เรียนรู้ของชุมชน และสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับครูในการผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ และ
นวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ($\bar{X}=3.96$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านงบประมาณ จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านงบประมาณ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อหาความเหมาะสมในการเสนอขอ งบประมาณ	3.84	0.62	มาก
2. ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดระบบติดตาม ควบคุมกำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล และ รายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงานให้ ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบทุกภาคเรียน	3.91	0.67	มาก
3. ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำแผนปฏิบัติ การประจำปี เพื่อจัดสรรงบประมาณ	3.97	0.66	มาก
4. สนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารจัดการ ด้านงบประมาณให้สามารถพัฒนาการศึกษาได้ อย่างพอเพียง	3.44	0.63	ปานกลาง
5. ร่วมกันระดมทรัพยากร และแหล่งกองทุนจาก ชุมชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.83	0.68	มาก
6. ร่วมกับสถานศึกษาในการจัดทำระบบบริหาร จัดการ พัสดุ และสินทรัพย์ เพื่อให้มีความ โปร่งใสตรวจสอบได้	3.91	0.70	มาก
7. ร่วมตรวจสอบการจัดทำรายงานผลการใช้เงิน ของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชนอย่าง เปิดเผย	3.95	0.66	มาก

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านงบประมาณ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
8. สถานศึกษาจัดให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วม จัดทำแผนกลยุทธ์แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.94	0.64	มาก
9. สถานศึกษาจัดทำงบประมาณและจัดสรร งบประมาณที่สอดคล้องกับโครงการ/กิจกรรมหลัก ของสถานศึกษา	3.85	0.68	มาก
10. ร่วมตรวจสอบเบิกจ่ายและการอนุมัติ งบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปตามประเภท และรายการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ	3.94	0.63	มาก
11. สถานศึกษาจัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบการ ใช้เงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี	3.90	0.59	มาก
12. สถานศึกษาประเมินผลการใช้เงินงบประมาณ และผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	3.91	0.55	มาก
13. มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาระคมทรัพย์ากรจาก แหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ ของสถานศึกษา	3.49	0.68	ปานกลาง
รวม	3.84	0.65	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 2 ด้านงบประมาณ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 12 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำ
แผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X}=3.97$) ร่วมตรวจสอบการจัดทำรายงาน
ผลการใช้เงินของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย ($\bar{X}=3.95$) สถานศึกษาจัด

ให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ
แผนปฏิบัติการประจำปี และร่วมตรวจสอบเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณของสถานศึกษา
เป็นไปตามประเภทและรายการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X}=3.94$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านบุคคล	\bar{X}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ร่วมเสนอแนวทางในการบริหารจัดการด้าน บริหารงานบุคคล	3.82	0.60	มาก
2. ร่วมวางแผนอัตรากำลังคน และบุคลากรใน สถานศึกษาให้เหมาะสมเพียงพอต่อนักเรียน	3.97	0.62	มาก
3. สนับสนุนให้สถานศึกษานำวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา	3.87	0.69	มาก
4. ร่วมมือกับสถานศึกษาในการสร้างขวัญกำลังใจ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร	3.89	0.67	มาก
5. ร่วมกำหนดโทษแก่ข้าราชการและบุคลากร ทางการศึกษาที่ทำผิดกฎระเบียบวินัย	3.86	0.60	มาก
6. ร่วมมือกับสถานศึกษามีการสรรหาและบรรจุ แต่งตั้งข้าราชการครูของสถานศึกษา	3.88	0.62	มาก
7. ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู	3.97	0.61	มาก
8. สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้สอดคล้อง กับความต้องการในการพัฒนาตนเอง	4.10	0.69	มาก

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านบุคคล	\bar{X}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
9. ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงาน ที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ	3.97	0.61	มาก
10. ร่วมมือกับสถานศึกษาพิจารณาความดี ความชอบของบุคลากร เป็นไปตามมาตรฐาน คุณภาพของงาน	3.94	0.51	มาก
11. ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดทำฐานข้อมูล เพื่อ จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษา	3.94	0.59	มาก
12. ร่วมมือกับสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดระเบียบวินัยและการรักษา วินัยตามมาตรฐานวิชาชีพ	3.45	0.62	ปานกลาง
รวม	3.89	0.62	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ด้านบุคคล โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้สอดคล้อง กับความต้องการในการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.10$) ร่วมวางแผนอัตรากำลังคน และบุคลากร ในสถานศึกษาให้เหมาะสมเพียงพอต่อนักเรียนร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู และร่วมมือกับสถานศึกษาจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานที่ เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ($\bar{X}=3.97$) ร่วมมือกับสถานศึกษาพิจารณาความดี ความชอบของบุคลากร เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพของงาน และร่วมมือกับสถานศึกษา จัดทำฐานข้อมูล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษาและ ($\bar{X}=3.94$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
 ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านงานบริหารทั่วไป	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ร่วมกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.90	0.67	มาก
2. ร่วมการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	3.90	0.65	มาก
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	3.88	0.63	มาก
4. มีส่วนร่วมการจัดทำระบบการบริหารงานธุรการที่ทันสมัย โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด และคุ้มค่า	3.96	0.63	มาก
5. ร่วมพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสาระสนเทศของโรงเรียนให้ทันสมัย	3.94	0.69	มาก
6. ด้านงานบริหารทั่วไปประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อแสวงหาความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา	3.43	0.70	ปานกลาง
7. ร่วมจัดหาบุคลากรในการให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ	3.93	0.64	มาก
8. สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยี และระบบคอมพิวเตอร์มาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.07	0.60	มาก

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านงานบริหารทั่วไป	\bar{x}	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
9. ร่วมมือกับสถานศึกษาในการสนับสนุนงานด้าน วิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหาร ทั่วไป ให้มีความสะดวก และคล่องตัว	3.97	0.66	มาก
10. ร่วมจัดทำระบบอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม ให้มีความเหมาะสมและเอื้อ ประโยชน์ต่อนักเรียน และชุมชน	3.92	0.61	มาก
11. ร่วมจัดทำข้อมูลนักเรียนและระบบข้อมูล สารสนเทศจากสำมะโนนักเรียน เพื่อให้ สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.96	0.68	มาก
12. ร่วมกำหนดแผนการรับนักเรียน และดำเนินการ ตามแผนโดยประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.91	0.67	มาก
13. ประสาน และขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชน ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของโรงเรียน	4.04	0.69	มาก
รวม	3.91	0.66	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ด้านงานบริหารทั่วไป โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 12 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยี และ ระบบคอมพิวเตอร์มาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.07$) ประสาน และ ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ โรงเรียน ($\bar{X}=4.04$) และร่วมมือกับสถานศึกษาในการสนับสนุนงานด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป ให้มีความสะดวก และคล่องตัว ($\bar{X}=3.97$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำนวนสถานภาพตำแหน่ง

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประธานคณะกรรมการฯ		ผู้อำนวยการสถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านวิชาการ	3.71	0.59	4.07	0.65	3.84	0.65	3.87	0.65
2. ด้านงบประมาณ	3.68	0.55	4.03	0.66	3.80	0.66	3.84	0.65
3. ด้านบุคคล	3.74	0.54	4.07	0.63	3.85	0.63	3.89	0.62
4. ด้านงานบริหารทั่วไป	3.74	0.61	4.07	0.68	3.92	0.63	3.91	0.66
โดยรวม	3.72	0.57	4.06	0.66	3.85	0.64	3.88	0.65

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$) และรายด้านอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านงานบริหาร ทั่วไป ($\bar{X}=3.91$) ด้านบุคคล ($\bar{X}=3.89$) และด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.87$) เมื่อพิจารณาตาม ตำแหน่ง พบว่า ประธานคณะกรรมการฯ เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านบุคคล และด้านงาน บริหารทั่วไป ($\bar{X}=3.74$) ด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.71$) และด้านงบประมาณ ($\bar{X}=3.68$) ผู้อำนวยการสถานศึกษา เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านบุคคล และด้านงาน บริหารทั่วไป ($\bar{X}=4.07$) และด้านงบประมาณ ($\bar{X}=4.03$) ตัวแทนครู เห็นว่าการมีส่วนร่วมใน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านงานบริหารทั่วไป ($\bar{X}=3.92$) ด้านบุคคล ($\bar{X}=3.85$) และด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.96$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านวิชาการ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง เป็นรายชื่อ

	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประธานคณะ กรรมการฯ		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ร่วมกับโรงเรียนในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น	3.98	0.48	4.29	0.52	4.04	0.58	4.10	0.54
2. สนับสนุนให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอย่าง ทั่วถึงในเขตพื้นที่บริการ	3.76	0.59	4.15	0.63	3.97	0.67	3.96	0.65
3. ร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการระดมทรัพยากร ท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา	3.73	0.64	4.18	0.71	3.82	0.69	3.91	0.70
4. สนับสนุนให้ครูได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.72	0.64	4.13	0.62	4.04	0.64	3.97	0.66
5. สนับสนุนให้โรงเรียนมีการวัดผล ประเมินผล โดยเทียบโอน ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษา อื่น ตามแนวทางการทวงคืนศึกรากกำหนด	3.85	0.57	4.06	0.64	3.75	0.65	3.89	0.63

	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประธานคณะ กรรมการฯ		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านวิชาการ								
6. ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัด การศึกษาให้เป็นแหล่งวิทยากรเรียนรู้ของชุมชน	3.75	0.63	4.11	0.64	4.00	0.72	3.96	0.68
7. สนับสนุนให้ครูมีวิจัยทางการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาและ พัฒนาคุณภาพนักเรียน	3.66	0.64	4.05	0.65	3.95	0.62	3.89	0.66
8. สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับครูในการผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน	3.80	0.57	4.05	0.68	4.02	0.71	3.96	0.66
9. ร่วมกับโรงเรียนในการนิเทศและติดตาม ประเมินผล การ ดำเนินงานทางวิชาการ และการเรียนการสอนในโรงเรียน	3.90	0.57	4.14	0.59	3.75	0.65	3.93	0.62
10. ร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	3.28	0.57	3.63	0.70	3.43	0.61	3.45	0.64
11. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วน ร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน	3.82	0.63	4.13	0.73	3.89	0.68	3.95	0.69

	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประธานคณะ กรรมการฯ		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
12. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ ในการ พัฒนาวิชาการ	3.75	0.61	4.01	0.55	3.92	0.55	3.89	0.58
13. สถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ร่วมกับบุคคล ชุมชนและสถาบันการศึกษา อื่น ๆ	3.27	0.57	3.90	0.74	3.28	0.64	3.48	0.72
โดยรวม	3.71	0.59	4.07	0.65	3.84	0.65	3.87	0.65

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ด้านวิชาการ โดยรวมมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมกับโรงเรียนในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X}=4.10$) สนับสนุนให้ครูได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=3.97$) สนับสนุนให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอย่าง ทัวถึงในเขตพื้นที่บริการ ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัด การศึกษาให้เป็นแหล่งวิทยาการเรียนรู้ของชุมชน และสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับครู ในการผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ($\bar{X}=3.96$) เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่า ประธานคณะกรรมการฯ เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วน ร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมกับ โรงเรียนในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X}=3.98$) ร่วมกับโรงเรียนในการนิเทศและติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานทางวิชาการ และการ เรียนการสอนในโรงเรียน ($\bar{X}=3.90$) และสนับสนุนให้โรงเรียนมีการวัดผล ประเมินผลโดย เทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ตามแนวทาง กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ($\bar{X}=3.85$) ผู้อำนวยการสถานศึกษา เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี ส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมกับโรงเรียนในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X}=4.29$) ร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา ($\bar{X}=4.18$) และสนับสนุนให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอย่างทัวถึงในเขตพื้นที่ บริการ ($\bar{X}=4.15$) ตัวแทนครู เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมกับ โรงเรียนในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นสนับสนุนให้ครูได้ พัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.04$) สนับสนุนและให้ความ ร่วมมือกับครูในการผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

($\bar{X}=4.02$) และให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็น
แหล่งวิชาการเรียนรู้ของชุมชน ($\bar{X}=4.00$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านงบประมาณ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง เป็นรายชื่อ

	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประธานคณะ กรรมการฯ		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อหาความ เหมาะสมในการเสนอของงบประมาณ	3.64	0.58	3.97	0.62	3.90	0.60	3.84	0.62
2. ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดระบบติดตาม ควบคุมกำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงานให้ ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบทุกภาคเรียน	3.81	0.62	4.01	0.65	3.90	0.71	3.91	0.67
3. ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อจัดสรร งบประมาณ	3.88	0.53	4.14	0.68	3.88	0.74	3.97	0.66
4. สนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารจัดการด้านงบประมาณให้ สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างพอเพียง	3.15	0.36	3.92	0.61	3.26	0.58	3.44	0.63
5. ระดมทรัพยากร และแหล่งกองทุนจากชุมชนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ของโรงเรียน	3.58	0.57	4.10	0.67	3.80	0.69	3.83	0.68

	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประธานคณะ กรรมการฯ		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
6. ร่วมกับสถานศึกษาในการจัดทำระบบบริหารจัดการ พัสดุ และสินทรัพย์ เพื่อให้มีความโปร่งใสตรวจสอบได้	3.75	0.66	4.14	0.72	3.85	0.65	3.91	0.70
7. ร่วมตรวจสอบการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาก่อนเสนอ ต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย	3.85	0.58	4.08	0.64	3.92	0.75	3.95	0.66
8. สถานศึกษาจัดให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.77	0.57	4.10	0.64	3.95	0.68	3.94	0.64
9. สถานศึกษาจัดทำงบประมาณและจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับ โครงการกิจกรรมหลักของสถานศึกษา	3.68	0.64	4.04	0.71	3.82	0.66	3.85	0.68
10. สถานศึกษาเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไป ตามประเภทและรายการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ	3.78	0.62	4.08	0.59	3.95	0.67	3.94	0.63
11. สถานศึกษาจัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้ เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี	3.90	0.47	3.97	0.65	3.82	0.63	3.90	0.59

	สถานภาพตำแหน่ง					
	ประธานคณะกรรมาการฯ		ผู้อำนวยการสถานศึกษา		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
12. สถานศึกษาประเมินผลการใช้เงินงบประมาณและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.89	0.45	3.92	0.61	3.93	0.58
13. มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการของสถานศึกษา	3.22	0.48	3.85	0.74	3.40	0.62
โดยรวม	3.68	0.55	4.03	0.66	3.80	0.66

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ด้านงบประมาณ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X}=3.97$) ร่วมตรวจสอบการจัดทำรายงานผลการใช้เงินของ สถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย ($\bar{X}=3.95$) สถานศึกษาจัดให้ครูและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี และ ร่วมตรวจสอบเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปตามประเภทและ รายการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X}=3.94$) เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่า ประธานคณะกรรมการฯ เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และ ระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สถานศึกษา จัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X}=3.90$) สถานศึกษาประเมินผลการใช้งบประมาณและผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.89$) และร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี เพื่อจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X}=3.88$) ผู้อำนวยการสถานศึกษา เห็นว่าการมีส่วนร่วมใน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อจัดสรรงบประมาณ ร่วมกับสถานศึกษาในการจัดทำระบบบริหารจัดการ พัสดุ และสินทรัพย์ เพื่อให้มีความ โปร่งใสตรวจสอบได้ ($\bar{X}=4.14$) ระดมทรัพยากร และแหล่งกองทุนจากชุมชนเพื่อพัฒนาการ จัดการศึกษาของโรงเรียน สถานศึกษาจัดให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X}=4.10$) และ ร่วมตรวจสอบการ จัดทำรายงานผลการใช้เงินของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย สถานศึกษา เบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปตามประเภทและรายการที่ได้รับการ จัดสรรงบประมาณ ($\bar{X}=4.15$) ตัวแทนครู เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาด เล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้

สถานศึกษาจัดให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี และสถานศึกษาเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณของ สถานศึกษาเป็นไปตามประเภทและรายการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X}=3.95$) สถานศึกษาประเมินผลการใช้เงินงบประมาณและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.93$) และร่วมตรวจสอบการจัดทำรายงานผลการใช้เงินของสถานศึกษาก่อน เสนอต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย ($\bar{X}=3.92$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านบุคคล จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง เป็นรายชื่อ

	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประธานคณะ กรรมการฯ		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. งานบุคคล								
ร่วมเสนอแนวทางการบริหารจัดการด้านบริหารงานบุคคล	3.57	0.52	4.10	0.60	3.80	0.55	3.82	0.60
ร่วมวางแผนอัตราค่าจ้างคน และบุคลากรในสถานศึกษาให้ เหมาะสมเพียงพอต่อนักเรียน	3.81	0.53	4.19	0.60	3.90	0.67	3.97	0.62
สนับสนุนให้สถานศึกษานำวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา	3.63	0.63	4.18	0.68	3.80	0.66	3.87	0.69
ร่วมมือกับสถานศึกษาในการสร้างขวัญกำลังใจเพื่อเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร	3.75	0.61	4.07	0.65	3.85	0.71	3.89	0.67
ร่วมกำหนด โทษแก่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำ ผิดกฎและระเบียบวินัย	3.75	0.54	4.06	0.56	3.77	0.65	3.86	0.60

	สถานภาพตำแหน่ง							
	การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก				รวม			
	ด้านบุคคล				ผู้อำนวยการ		ตัวแทนครู	
	ประธานคณะ กรรมการฯ	S.D.	\bar{X}	S.D.	สถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	S.D.
6. ร่วมมือกับสถานศึกษามีการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งข้าราชการ ครูของสถานศึกษา	3.69	0.57	4.01	0.67	3.93	0.58	3.88	0.62
7. ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานของครู	3.73	0.59	4.20	0.62	3.98	0.54	3.97	0.61
8. สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับ ความต้องการในการพัฒนาตนเอง	3.91	0.61	4.38	0.68	4.01	0.68	4.10	0.69
9. ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถ	3.94	0.50	4.03	0.62	3.93	0.70	3.97	0.61
10. ร่วมมือกับสถานศึกษาพิจารณาความชอบของบุคลากร เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพของงาน	3.97	0.44	3.89	0.54	3.97	0.53	3.94	0.51
11. ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดทำฐานข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนา บุคลากรภายในสถานศึกษา	3.84	0.43	4.08	0.64	3.91	0.66	3.94	0.59

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านบุคคล	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประธานคณะ กรรมการฯ		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
12. ร่วมมือกับสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึด ระเบียบวินัยและการรักษาวินัยตามมาตรฐานวิชาชีพ	3.32	0.53	3.71	0.66	3.33	0.57	3.45	0.62
โดยรวม	3.74	0.54	4.07	0.63	3.85	0.63	3.89	0.62

จากตารางที่ 10 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ด้านบุคคล โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา ตนเอง ($\bar{X}=4.10$) ร่วมวางแผนอัตรากำลังคน และบุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสม เพียงพอด่อนักเรียนร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของครู และร่วมมือกับสถานศึกษาจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ($\bar{X}=3.97$) ร่วมมือกับสถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพของงาน และร่วมมือกับสถานศึกษาจัดทำฐานข้อมูล เพื่อจัดทำ แผนพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษาและ ($\bar{X}=3.94$) เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่า ประธานคณะกรรมการฯ เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และ ระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ร่วมมือกับ สถานศึกษาพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพของงาน ($\bar{X}=3.97$) ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ($\bar{X}=3.94$) และสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา ตนเอง ($\bar{X}=3.91$) ผู้อำนวยการสถานศึกษา เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาด เล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มากทุกข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สถานศึกษาส่งเสริมและ พัฒนาครูให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.38$) ร่วมมือกับ สถานศึกษาเพื่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู ($\bar{X}=4.20$) และ ร่วม วางแผนอัตรากำลังคน และบุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสมเพียงพอด่อนักเรียน ($\bar{X}=4.18$) ตัวแทนครู เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครู ให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.01$) ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อการ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู ($\bar{X}=3.98$) และร่วมมือกับสถานศึกษา พิจารณาความดีความชอบของบุคลากร เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพของงาน ($\bar{X}=3.97$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านบริหารทั่วไป รายชื่อ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง

	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประธานคณะกรรมาการฯ		ผู้อำนวยการสถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านบริหารทั่วไป	3.70	0.60	4.09	0.69	3.91	0.66	3.90	0.67
1. ร่วมกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.81	0.63	4.01	0.65	3.87	0.66	3.90	0.65
2. ร่วมการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	3.71	0.63	4.03	0.64	3.89	0.59	3.88	0.63
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน	3.81	0.57	4.12	0.70	3.93	0.58	3.96	0.63
4. มีส่วนร่วมการจัดทำระบบการบริหารงานธุรการที่ทันสมัย โดยยึดหลัก ความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด และคุ้มค่า	3.77	0.64	4.03	0.68	4.02	0.72	3.94	0.69
5. ร่วมพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนให้ทันสมัย	3.29	0.59	3.79	0.78	3.21	0.58	3.43	0.70
6. ประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อแสวงหาความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนการศึกษา								

	สถานภาพตำแหน่ง					
	ประธานคณะ กรรมการฯ		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
7. ร่วมจัดหาบุคลากรในการให้คำปรึกษา แนะนำและสนับสนุน และ ประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน และ หน่วยงานอื่น ๆ	3.75	0.58	4.05	0.67	3.99	0.64
8. สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยี และระบบคอมพิวเตอร์มาใช้พัฒนาการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.93	0.53	4.16	0.67	4.10	0.60
9. ร่วมมือกับสถานศึกษาในการสนับสนุนงานด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป ให้มีความสะดวก และคล่องตัว	3.72	0.64	4.13	0.62	4.04	0.66
10. ร่วมจัดทำระบบอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ให้มีความเหมาะสม และเอื้อประโยชน์ต่อนักเรียน และชุมชน	3.85	0.57	4.06	0.64	3.86	0.61
11. ร่วมจัดทำข้อมูลนักเรียน และระบบข้อมูลสารสนเทศจากตำมะโน นักเรียน เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.75	0.63	4.11	0.64	4.00	0.68

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านบริหารทั่วไป	สถานภาพตำแหน่ง							
	ประชาชนคณะ กรรมการฯ		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา		ตัวแทนครู		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
12. ร่วมกำหนดแผนการรับนักเรียน และดำเนินการตามแผนโดยประสานงาน กับผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.66	0.64	4.05	0.65	4.03	0.65	3.91	0.67
13. ประสาน และขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ในการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียน	3.81	0.63	4.24	0.75	4.07	0.63	4.04	0.69
โดยรวม	3.74	0.61	4.07	0.68	3.92	0.63	3.91	0.66

จากตารางที่ 11 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ด้านงานบริหารทั่วไป โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยี และระบบคอมพิวเตอร์มาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.07$) ประสาน และขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและ ชุมชน ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.04$) และร่วมมือกับ สถานศึกษาในการสนับสนุนงานด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป ให้มี ความสะดวก และคล่องตัว ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่า ผู้อำนวยการ สถานศึกษา เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ประสาน และขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและ ชุมชน ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.24$) สนับสนุนให้ครู นำเทคโนโลยี และระบบคอมพิวเตอร์มาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.16$) และร่วมมือกับสถานศึกษาในการสนับสนุนงานด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป ให้มีความสะดวก และคล่องตัว ($\bar{X}=4.13$) ตัวแทนครู เห็นว่าการมีส่วนร่วม ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 12 และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยี และระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.10$) ประสาน และขอความร่วมมือจาก ผู้ปกครองและชุมชน ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.07$) และ ร่วมมือกับสถานศึกษาในการสนับสนุนงานด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหาร ทั่วไป ให้มีความสะดวก และคล่องตัว ($\bar{X}=4.04$)

ประธานคณะกรรมการฯ เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 12 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยี และระบบคอมพิวเตอร์มาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอน ($\bar{X}=3.93$) ร่วมจัดทำระบบอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ให้มีความเหมาะสม และเอื้อประโยชน์ต่อนักเรียน และชุมชน ($\bar{X}=3.85$) ร่วมการประชุมคณะกรรมการ

สถานศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา มีส่วนร่วมการจัดทำระบบการบริหารงานธุรการที่ทันสมัย โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด และคุ้มค่า และ ประสาน และขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X}=3.81$)

1.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีสถานภาพตำแหน่งแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 12 - 17

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งที่แตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	6.159	2	3.079	22.376	0.000*
	ภายในกลุ่ม	39.634	288	0.138		
	รวม	45.793	290			
ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	5.837	2	2.919	18.438	0.000*
	ภายในกลุ่ม	45.588	288	0.158		
	รวม	51.425	290			
ด้านบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	5.595	2	2.798	18.827	0.000*
	ภายในกลุ่ม	42.795	288	0.149		
	รวม	48.390	290			

การมีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ดำเนินงานบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5.347	2	2.674	17.504	0.000*
	ภายในกลุ่ม	43.989	288	0.153		
	รวม	49.336	290			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	5.670	2	2.835	20.972	0.000*
	ภายในกลุ่ม	38.934	288	0.135		
	รวม	44.605	290			

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($sig \leq 0.05$)

จากตารางที่ 12 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพบความแตกต่างจึงมีการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe, 1959 : 56) ดังตารางที่ 13 - 17

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งที่แตกต่างกัน

ตำแหน่ง	\bar{X}	การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก		
		ประธานคณะกรรมการฯ	ตัวแทนครู	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
		3.72	3.85	4.06
ประธานคณะกรรมการฯ	3.72	-	0.13*	0.34*
ตัวแทนครู	3.85	-	-	0.21*
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	4.06	-	-	-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และตัวแทนครูมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้อำนวยการสถานศึกษา และตัวแทนครู มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านวิชาการ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งที่แตกต่างกัน

ตำแหน่ง	\bar{X}	การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก		
		ประธานคณะกรรมการฯ	ตัวแทนครู	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
		3.71	3.84	4.06
ประธานคณะกรรมการฯ	3.71	-	0.12	0.35*
ตัวแทนครู	3.84		-	0.23*
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	4.06			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านวิชาการ แตกต่างกับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และตัวแทนครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้อำนวยการสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ตัวแทนครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านงบประมาณ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน

ตำแหน่ง	\bar{X}	การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก		
		ประธานคณะกรรมการฯ	ครู	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
		3.68	3.80	4.03
ประธานคณะกรรมการฯ	3.68	-	0.11	0.34*
ตัวแทนครู	3.80		-	0.23*
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	4.03			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านงบประมาณ แตกต่างกับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และตัวแทนครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้อำนวยการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ตัวแทนครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านบริหารงานบุคคล จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่งที่แตกต่างกัน

ตำแหน่ง	\bar{X}	การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก		
		ประธานคณะกรรมการฯ	ตัวแทนครู	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
		3.74	3.85	4.07
ประธานคณะกรรมการฯ	3.74	-	0.11	0.33*
ตัวแทนครู	3.85	-	-	0.23*
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	4.07	-	-	-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านบริหารงานบุคคลแตกต่างกับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และตัวแทนครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้อำนวยการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ตัวแทนครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านงานบริหารทั่วไป จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่งที่แตกต่างกัน

ตำแหน่ง	\bar{X}	การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก		
		ประธานคณะกรรมการฯ	ตัวแทนครู	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
		3.74	3.92	4.07
ประธานคณะกรรมการฯ	3.74	-	0.18*	0.33*
ตัวแทนครู	3.92	-	-	0.15*
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	4.07	-	-	-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาและตัวแทนครูมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านงานบริหารทั่วไปแตกต่างกับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และตัวแทนครูมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านงานบริหารทั่วไปแตกต่างกับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้อำนวยการสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ตัวแทนครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
ขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 18 - 21

ตารางที่ 18 ความดีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านวิชาการ

ข้อ	ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ	ความดี
1.	สถานศึกษาควรส่งเสริมและจัดหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความร่วมมือจากบุคคลต่าง ๆ ในพื้นที่	5
2.	ควรสนับสนุนให้มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อลดค่าใช้จ่าย และส่งเสริมการเรียนรู้ และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	3
3.	ควรสนับสนุนให้ประชาชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาตามวาระต่าง ๆ เช่น งานวันวิทยาศาสตร์	1
4.	สถานศึกษาควรสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วม และร่วมมือระหว่างสถานศึกษาในรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายงานวิชาการ โดยสนับสนุนให้มีการคณะกรรมการช่วยประสานความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง	1
	รวม	10

จากตารางที่ 18 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านวิชาการ ส่วนใหญ่เห็นว่าสถานศึกษาควรส่งเสริมและจัดหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความร่วมมือจากบุคคลต่าง ๆ ในพื้นที่ (ความดี 5) ควรสนับสนุนให้มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อลดค่าใช้จ่าย และส่งเสริม

การเรียนรู้ และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง (ความถี่ 3) ควรสนับสนุนให้ประชาชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาตามวาระต่าง ๆ เช่น งานวันวิทยาศาสตร์ และ สถานศึกษาควรสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วม และร่วมมือระหว่างสถานศึกษาในรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายงานวิชาการ โดยสนับสนุนให้มีการคณะกรรมการช่วยประสานความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง (ความถี่ 1)

ตารางที่ 19 ความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านงบประมาณ

ข้อ	ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ	ความถี่
1.	สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคคลต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดแผนการใช้งบประมาณ การตรวจสอบการใช้งานให้เกิดประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ	4
2.	สถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในด้านการสรรหารายได้เพิ่มเติมจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมผ้าป่า กิจกรรมการระดมทุนเพื่อการศึกษา หรือขอความอนุเคราะห์ไปยังหน่วยงานเอกชนเพื่อขอรับบริจาคในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น	2
3.	สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบตรวจสอบและดำเนินการใช้งบประมาณตามโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างโปร่งใส	1
	รวม	7

จากตารางที่ 19 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่เห็นว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคคลต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดแผนการใช้งบประมาณ การตรวจสอบการใช้งานให้เกิดประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ (ความถี่ 4) สถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในด้านการสรรหารายได้เพิ่มเติมจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมผ้าป่า กิจกรรม

การระดมทุนเพื่อการศึกษา หรือขอความอนุเคราะห์ไปยังหน่วยงานเอกชนเพื่อขอรับบริจาค ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น (ความถี่ 2) และสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบ ตรวจสอบ และดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างโปร่งใส (ความถี่ 1)

ตารางที่ 20 ความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านบุคคล

ข้อ	ข้อเสนอแนะด้านบุคคล	ความถี่
1.	สถานศึกษาควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพิจารณา หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานใน ตำแหน่งอัตราจ้างหรืออัตราจ้างชั่วคราวของสถานศึกษาอย่างเป็นธรรม และโปร่งใส	6
2.	สถานศึกษาควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ภายใน สถานศึกษา เพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ข้าราชการ ครูและบุคลากร ทางการศึกษาอย่างเหมาะสมตามความรู้ความสามารถ	3
3.	สถานศึกษาควรตรวจสอบการร้องทุกข์ กล่าวโทษของบุคคล ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษาในประเด็นการ ปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมต่างๆ เพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่าง ๆ อย่างเป็น ธรรม	2
4.	สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประพฤติปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน และสังคมอย่างเคร่งครัด	1
	รวม	12

จากตารางที่ 20 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านบุคคล ส่วนใหญ่มีเห็นว่าสถานศึกษาควรส่งเสริมให้

คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งอัตรากำลังหรืออัตรากำลังชั่วคราวของสถานศึกษาอย่างเป็นธรรม และโปร่งใส (ความดี 6) รองลงมา คือ สถานศึกษาควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมตามความรู้ความสามารถ (ความดี 3) สถานศึกษาควรตรวจสอบการร้องทุกข์ กล่าวโทษของบุคคล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษาในประเด็นการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ เพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม (ความดี 2) และสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประพฤติปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนและสังคมอย่างเคร่งครัด (ความดี 1)

ตารางที่ 21 ความดีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านงานบริหารทั่วไป

ข้อ	ข้อเสนอแนะด้านงานบริหารทั่วไป	ความดี
1.	สถานศึกษาควรพิจารณา รับฟังความคิดเห็น และยอมรับการปรับปรุงระบบการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากหน่วยงาน องค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกรูปแบบเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	6
2.	สถานศึกษาควรส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น กิจกรรมวันสำคัญของชาติ กิจกรรมพัฒนาโรงเรียน กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และประเพณีที่สำคัญต่าง ๆ ของท้องถิ่น	2
3.	สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการจากบุคคลที่หลากหลายเพื่อรับผิดชอบการส่งเสริมการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน	1
	รวม	9

จากตารางที่ 21 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านงานบริหารทั่วไป ส่วนใหญ่มีเห็นว่าสถานศึกษาควรพิจารณา รับฟังความคิดเห็น และยอมรับการปรับปรุงระบบการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากหน่วยงาน องค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกรูปแบบเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (ความถี่ 6) สถานศึกษาควรส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น กิจกรรมวันสำคัญของชาติ กิจกรรมพัฒนาโรงเรียน กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และประเพณีที่สำคัญต่าง ๆ ของท้องถิ่น (ความถี่ 2) และสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการจากบุคคลที่หลากหลายเพื่อรับผิดชอบการส่งเสริมการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน (ความถี่ 1)

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ผลจากการวิจัยในระยะที่ 1 จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งพบว่าในแต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายของแต่ละด้าน ดังนั้นจึงได้นำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ

1.1 ร่วมกับโรงเรียนในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 สถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชนและสถาบันการศึกษา อื่น ๆ

2. ด้านงบประมาณ

2.1 สนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารจัดการด้านงบประมาณให้สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างพอเพียง

2.2 มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการของสถานศึกษา

3. ด้านบุคคล

3.1 ร่วมมือกับสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดระเบียบวินัยและการรักษาวินัยตามมาตรฐานวิชาชีพ

4. ด้านงานบริหารทั่วไป

4.1 ประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อแสวงหาความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนการศึกษา

ผู้วิจัยได้นำประเด็นเกี่ยวกับผลการวิจัยในระยะที่ 1 ดังกล่าว ไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์บุคคลผู้มีความรู้ ประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็น ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 5 คน และตัวแทนครู 5 คน รวม 15 คน ดังนี้

1. ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 นายสงัด อาษากิจ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโนนบ่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

1.2 นายสัมฤทธิ์ มณี ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองระเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

1.3 นายทองใบ แก้วมณี ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโนนสูงดอนทึ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

1.4 นายประมวล โทอินทร์ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านค่ายนุ่น โนนแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

1.5 นายจิรายุทธ์ แสงมณี ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านเมืองเตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

2. ผู้อำนวยการสถานศึกษา

2.1 นายเรืองเดช เฟ็งจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทัพป่าจิก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.2 นายช่วง แสนสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจอมพะลาน
อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 2

2.3 นายอุดม ศรีวงศต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแก่น้อย อำเภอ
พยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 2

2.4 นายทรงศักดิ์ วิชานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหิน อำเภอ
นาหวาย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 2

2.5 นายสมหมาย ศรีสมศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนบ่อ
อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 2

3. ตัวแทนครู

3.1 นายสากล ศรีกุลคร ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านโนนบ่อ วุฒิกการศึกษา ศษ.บ. (การประถมศึกษา)

3.2 นายประสงค์ สีทองสุด ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านเมืองเตา วุฒิกการศึกษา ศษ.บ. (การประถมศึกษา)

3.3 นางพรณี ชินโกดัง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านแก่น้อย วุฒิกการศึกษา ค.บ. (สุขศึกษา)

3.4 นายสุระ ธีระวัฒนกร ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนหนองบัวสองห้อง วุฒิกการศึกษา ค.บ. (ประวัติศาสตร์)

3.5 นายวิสิทธิ์ แผงสมศรี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านหนองระเวียง วุฒิกการศึกษา ศษ.บ. (การประถมศึกษา)

ซึ่งผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วม
ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปรากฏดังนี้

ด้านวิชาการ

ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านวิชาการ สรุปได้ว่า สถานศึกษาศวส่งเสริมให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่ ส่งเสริมงานวิชาการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมจากท้องถิ่น เพื่อแสดงความคิดเห็นและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะต้องส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานกับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษาด้านทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านสื่อวัสดุที่มีอย่างเต็มที่ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งปรากฏดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“... สถานศึกษาปัจจุบันมีการบริหารวิชาการโดยควรเน้นการจัดทำระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันของสถานศึกษาต่าง ๆ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน ...”

(นายสงค์ อาษากิจ ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการบริหารปัจจุบันผู้อำนวยการสถานศึกษาได้ใช้หลักการบริหาร คือ การครองตน ครองคน ครองงาน ส่วนแนวทางการบริหาร คือ การวางแผน มอบหมายงานให้ตรงตามความถนัด กระตุ้น เร่งรัด นิเทศ ติดตาม สร้างขวัญกำลังใจ สร้างโอกาสให้เด็กต่างจังหวัดพัฒนาสู่อาเซียน นอกจากนี้ในการพัฒนางานวิชาการสถานศึกษามีการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการนิเทศการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นและพัฒนาความรู้อยู่ตลอดเวลา โดยแนวทางการพัฒนานั้นจะต้องสอดคล้องกับแนวทางการจัดการด้านระบบดูแลนักเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นแนวทางในการพัฒนาที่ถูกต้อง ...”

(นายจิรายุทธ์ แสงมณี ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาศวมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบช่วยเหลือนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของครู โดยเฉพาะการวิเคราะห์หลักสูตร บริหารงานวิชาการโดยมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน จัดสอนเสริม แก้ปัญหา นักเรียนติด 0 ติด ร มส. มพ. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งในการดำเนินงานจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมต่างๆ เข้ามาสนับสนุน ให้คำแนะนำและช่วยเหลือการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ...”

(นายทองใบ แก้วมณี ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาแต่ละแห่งในปัจจุบันมีความหลากหลายและแตกต่างกันตามสภาพของบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาควรมีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ มีการแนะแนวการศึกษา อย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิทยากรหรือนุเคราะห์ที่มีความเชี่ยวชาญ ให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้เข้าร่วมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ...”

(นายสัมฤทธิ์ มณีวรรณ ประธานคณะกรรมการฯ, 25 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการบริหารวิชาการในปัจจุบันสถานศึกษาควรมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นและพัฒนาความรู้อยู่ตลอดเวลา โดยแนวทางการพัฒนานั้นจะต้องสอดคล้องกับแนวทางการจัดการด้านระบบดูแลนักเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นแนวทางในการพัฒนาที่ถูกต้อง ...”

(นายประมวล โทอินทร์ ประธานคณะกรรมการฯ, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาต่าง ๆ ควรส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ สนับสนุนให้มีการดำเนินงานวิชาการที่เน้นพัฒนาวิชาการอย่างจริงจัง โดยประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ รวมถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษาที่มีประสิทธิภาพด้วย ...”

(นายเรืองเดช เพ็งจันทร์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 7 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาต่าง ๆ ควรมีการดำเนินงานวิชาการเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐ นักเรียนต้องมาก่อนสิ่งอื่นใด เน้นการแข่งขันทางวิชาการ เน้นความร่วมมือจากหน่วยงานประชาชนในท้องถิ่น ...”

(นายช่วง แสนสุข ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 8 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาปัจจุบันมีการบริหารวิชาการ โดยควรเน้นการจัดทำระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันของสถานศึกษาต่าง ๆ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน ...”

(นายอุดม ศรีวงศต ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 9 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการบริหารงานวิชาการในปัจจุบันผู้อำนวยการสถานศึกษาได้ใช้หลักการบริหาร คือ การครองตน ครองคน ครองงาน ส่วนแนวทางการบริหาร คือ การวางแผน มอบหมายงานให้ตรงตามความถนัด กระตุ้น เร่งรัด นิเทศ ติดตาม สร้างขวัญกำลังใจ สร้างโอกาสให้เด็ก นอกจากนี้ในการพัฒนางานวิชาการสถานศึกษาคควรมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพัฒนาสื่อ การพัฒนาตัวผู้เรียน การพัฒนางานความร่วมมือภายในและภายนอก เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นและพัฒนาความรู้อยู่ตลอดเวลา โดยแนวทางการพัฒนานั้นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้องอย่าง ต่อเนื่อง ...”

(นายทรงศักดิ์ วิชานนท์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 10 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาแต่ละแห่งในปัจจุบันมีความหลากหลายและแตกต่างกันตามสภาพของบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาคควรมีการจัดกิจกรรมทางวิชาการที่หลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างสถานศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเรียนรู้ มีการแนะแนวการศึกษา อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้เข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการต่าง ๆ ทุกระดับ”

(นายสมหมาย ศรีสมศักดิ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 13 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาคควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการเรียน มีการสอน English Program และภาษาอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นเพื่อส่งเสริมการเข้าสู่ AEC ในปี 2558 นอกจากนี้ในการพัฒนาผู้เรียนนั้นการจัดทำระบบช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่พร้อมสำหรับการเรียน สถานศึกษาคจะต้องส่งเสริมงานระบบช่วยเหลือนักเรียนทั้งด้านตัวผู้เรียน และด้านวิชาการ โดยส่งเสริมการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการให้ความช่วยเหลือด้านการนิเทศ การศึกษา และการแนะแนวทางจากผู้มีประสบการณ์ หรือบุคลากรที่ได้รับแต่งตั้ง ซึ่งจะช่วยยกระดับความสามารถของนักเรียนให้สูงขึ้นด้วย ...”

(นายสากล ศรีกุลละคร ผู้แทนครู, 24 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการบริหารงานสถานศึกษาแต่ละแห่งในพื้นที่ส่วนใหญ่เน้นนโยบายการสร้างโรงเรียนในพื้นที่ซึ่ง เน้นการสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ เรียนด้วยความสนุกสนาน ไม่ใช่การท่องจำ เน้นพัฒนาเด็กให้รู้คุณค่าในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม พัฒนากลุ่มสาระ ทำอย่างไรให้เด็กใส่ใจรักการเรียนรู้ มุ่งให้เด็กใฝ่รู้ใฝ่เรียน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากบุคคลต่าง ๆ ในพื้นที่ ซึ่งสถานศึกษาควรเน้นการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มุ่งการให้ผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา โดยนำแนวทางของระบบการช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ...”

(นายประสงค์ สืทนาค ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาต่าง ๆ ควรมีการดำเนินงานวิชาการที่เน้นพัฒนาวิชาการ เกี่ยวกับสมรรถนะนักเรียน โดยเฉพาะเด็กที่เข้ามาเรียน ควรมีการสอบคัดเลือก ส่งเสริมและเน้นหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น เชื่อมต่อการเรียน และนอกจากนี้จะต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรสถานศึกษาในอนาคต ...”

(นางพรณี ชินโกกั๋ง ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาต่าง ๆ ควรร่วมกันในการการสร้างแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทางเลือกในการค้นคว้าศึกษา หากความรู้จากสิ่งรอบตัว ซึ่งสถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่เป็นเหมือนพี่เลี้ยง ส่งเสริมให้ครูได้จัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนความต้องการของผู้เรียนอย่างครบถ้วน ...”

(นายสุระ ธีระวัฒนกร ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาต่าง ๆ ควรมีการดำเนินงานวิชาการเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐ นักเรียนต้องมาก่อนสิ่งอื่นใด เน้นการแข่งขันทักษะทุกสนามที่มีการแข่งขัน ตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งในการสร้างความรู้ขึ้นนอกจากจะได้รับการส่งเสริมจากครูผู้สอนแล้ว สถานศึกษาต่าง ๆ จะต้องแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอก สำหรับให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่มีความหลากหลายสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ...”

(นายวิสิทธิ์ แผงสมศรี ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

ด้านการบริหารงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารงบประมาณ สรุปได้ว่า สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณประจำปี เพื่อการใช้งบประมาณสำหรับโครงการต่าง ๆ ในด้านการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม และในการดำเนินงานจะต้องให้สอดคล้องกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมความร่วมมือจากหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่ช่วยกันระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในด้านงบประมาณ สื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่งปรากฏ ดังตารางผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“... เนื่องจากปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งมีภาระต่าง ๆ มากขึ้น มีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นในด้านการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ดังนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่งควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต้องบรรจุแผนเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยจึงจะเกิดผลดีต่อ การใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมในแต่ละปีการศึกษา ...”

(นายสัจด์ อาษากิจ ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการ ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของสถานศึกษา ซึ่งในการบริหารงบประมาณควรเน้นเพื่อการจัดการศึกษาให้มากที่สุด ...”

(นายจิรายุทธ์ แสงมณี ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาบางแห่งเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาในด้านการใช้งบประมาณ งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาควรวางแผนการใช้งบประมาณในแต่ละปีการศึกษาอย่างเหมาะสม มีการกำหนดโครงการที่จำเป็นต่อการพัฒนา การจัดงบประมาณให้สอดคล้องกับรายรับรายจ่าย ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น ผู้ปกครอง หน่วยงาน องค์กร และภาคธุรกิจเข้ามาร่วมสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้การใช้งบประมาณเกิดประสิทธิภาพสูงสุด”

(นายทองใบ แก้วมณี ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาการใช้งบประมาณ และจัดทำงบประมาณที่เป็นปัจจุบันเพื่อให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของสถานศึกษา ซึ่งในการบริหารงบประมาณควรเน้นเพื่อการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียนเป็นสำคัญ ...”

(นายสัมฤทธิ์ มณีวรรณ ประธานคณะกรรมการฯ, 25 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาส่วนใหญ่ปัจจุบันมีค่าใช้จ่ายสำหรับอุดหนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการจัดซื้อ อุปกรณ์การเรียน การบริหารงบประมาณสำหรับสถานศึกษาเอง ซึ่งสถานศึกษาควรมีการวางแผนงานการใช้งบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อ นอกจากนี้หากมีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณควรระดมทุน โดยจัดผ้าป่าการศึกษาทุกปี ผ่านผู้ปกครอง ชุมชน นักธุรกิจ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเป็นการใช้งบประมาณเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง ...”

(นายประมวล โทอินทร์ ประธานคณะกรรมการฯ, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาบางพื้นที่มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดสรรเพื่อพัฒนางานในสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องขอความร่วมมือกับชุมชน หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณ โดยเน้นการวางแผนงานเป็นที่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดและได้รับการยอมรับการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม ...”

(นายเรืองเดช เพ็งจันทร์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 7 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาส่วนใหญ่ปัจจุบันต้องใช้งบประมาณที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนและใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การเรียนของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาควรมีการวางแผนงานการใช้งบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อ นอกจากนี้หากมีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณควรระดมทุน โดยจัดผ้าป่าการศึกษาทุกปี ผ่านผู้ปกครอง ชุมชน นักธุรกิจ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเป็นการใช้งบประมาณเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง ...”

(นายช่วง แสนสุข ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 8 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาคควรวางแผนเพื่อตัดสินใจในการอนุมัติโครงการต่าง ๆ โดยใช้งบประมาณที่มีความเหมาะสม ของแต่ละ โครงการ ซึ่งต้องดูที่ผลลัพธ์ว่าเด็กได้รับประโยชน์มากน้อยแค่ไหน ส่วนมากไม่ค่อยได้รับเงินอุดหนุนจากภายนอก มีการระดมทุนโดยการจัดทำผ้าป่าการศึกษา มีชมรมศิษย์เก่าให้ความช่วยเหลือ ...”

(นายอุดม ศรีวงกต ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 9 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... เนื่องจากปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งมีภาระต่าง ๆ มากขึ้น มีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นในด้านการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ดังนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่งควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จะต้องบรรจุแผนเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยจึงจะเกิดผลดีต่อ การใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมในแต่ละปีการศึกษา ...”

(นายทรงศักดิ์ วิชาพันธ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 10 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาบางแห่งเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาในด้านการใช้งบประมาณ งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาคควรวางแผนการใช้งบประมาณในแต่ละปีการศึกษาอย่างเหมาะสม มีการกำหนดโครงการที่จำเป็นต่อการพัฒนา การจัดงบประมาณให้สอดคล้องกับรายรับรายจ่าย ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น ผู้ปกครอง หน่วยงาน องค์กร และภาคธุรกิจเข้าร่วมสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้การใช้งบประมาณเกิดประสิทธิภาพสูงสุด”

(นายสมหมาย ศรีสมศักดิ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 13 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาบางพื้นที่มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดสรรเพื่อพัฒนางานในสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องขอความร่วมมือกับชุมชน หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณ โดยเน้นการวางแผนงานเป็นที่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดและได้รับการยอมรับการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม ...”

(นายสากล ศรีภูษะคร ผู้แทนครู, 24 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาส่วนใหญ่ปัจจุบันต้องใช้งบประมาณที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนและใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การเรียนของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาคควรมีการวางแผนงานการใช้งบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อ นอกจากนี้หากมีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณควรระดมทุน โดยจัดผ้าป่าการศึกษาทุกปี ผ่านผู้ปกครอง ชุมชน นักธุรกิจ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเป็นการใช้งบประมาณเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง ...”

(นายประสงค์ สีทองสุด ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาคควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานงบประมาณที่เป็นปัจจุบันสามารถเบิกจ่ายงบประมาณต่าง ๆ ให้สามารถนำไปดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุทางการศึกษาที่จำเป็นได้ตามความต้องการของสถานศึกษา ...”

(นางพรรณี ชินโก้ง ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาคควรวางแผนเพื่อตัดสินใจในการอนุมัติโครงการต่าง ๆ โดยใช้งบประมาณที่มีความเหมาะสม ของแต่ละ โครงการ ซึ่งต้องดูที่ผลลัพธ์ว่าเด็กได้รับประโยชน์มากน้อยแค่ไหน ส่วนมากไม่ค่อยได้รับเงินอุดหนุนจากภายนอก มีการระดมทุนโดยการจัดทำผ้าป่าการศึกษา มีชมรมศิษย์เก่าให้ความช่วยเหลือ ...”

(นายสุระ วีระวัฒน์กร ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาส่วนใหญ่ปัจจุบันต้องใช้งบประมาณที่มีความหลากหลายเพื่อการจัดโครงการ หรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาคควรมีการกำหนดตัวบุคคลเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนงานการใช้งบประมาณให้เกิดความเหมาะสมและประสิทธิภาพต่อไป ...”

(นายวิสิทธิ์ แฝงสมศรี ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

ด้านการบริหารงานบุคคล

ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารงานบุคคล สรุปได้ว่า สถานศึกษาคควส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน การส่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักความเป็นครูตามวินัย ส่งเสริมการรักษาวินัยอย่าง

เครื่องครัด การยึดระเบียบที่สำคัญหากฝ่าฝืนต้องดำเนินการออกจากราชการ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสถานศึกษามุ่งหวังให้บุคลากรซึ่งเป็นครู ได้เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมสืบไป ซึ่งปรากฏดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“... สภาพการส่งเสริมด้านการบริหารบุคลากรในปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งพยายามพัฒนาบุคลากร โดยส่งเสริมในด้านการพัฒนางานวิชาการ หลักสูตร และควรส่งเสริมพัฒนาวิสัยของบุคลากรอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นคุณค่าแห่งการทำงานของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป ...”

(นายสงค์ อาษากิจ ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาจัดบุคลากรให้เหมาะกับงาน จัดอบรมพัฒนาบุคลากร สร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ส่งเสริมสนับสนุนด้านความมีวินัยในตนเอง การสร้างวินัย และความความตระหนักในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ...”

(นายจิรายุทธ์ แสงมณี ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของบุคลากรด้านวินัย การปฏิบัติตนตามหน้าที่ การดำเนินงานด้านวินัย การรักษาวินัย และการออกจากราชการเพื่อสร้างความเข้าใจ และความตระหนักในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมต่อไป ...”

(นายทองใบ แก้วมณี ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรจัดการอบรมพัฒนาคุณภาพของบุคลากรอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักในบทบาทหน้าที่และเพื่อส่งเสริมงานด้านวินัยของบุคลากรในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป ...”

(นายสัมฤทธิ์ มณีวรรณ ประธานคณะกรรมการฯ, 25 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการส่งเสริมด้านการบริหารบุคลากรที่มีประสิทธิภาพนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่งควรพัฒนาบุคลากร โดยส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมอบรมส่งเสริมความรู้ สนับสนุนให้เข้าศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมพัฒนาวิสัยของบุคลากรอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นคุณค่าแห่งการทำงานของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป ...”

(นายประมวล โทอินทร์ ประธานคณะกรรมการฯ, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาทำหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างเคร่งครัด และเกิดประสิทธิภาพ โดยเน้นการอบรมพัฒนาคุณภาพของบุคลากรอย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักในบทบาทหน้าที่และเพื่อส่งเสริมงานด้านวินัยของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ...”

(นายเรืองเดช เพ็งจันทร์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 7 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... ในการพัฒนาบุคลากรส่วนใหญ่สถานศึกษาจะมีคณะกรรมการที่คอยถ่วงถ่วงการคัดสรรบุคลากรที่มีคุณภาพ นอกจากนี้สถานศึกษาส่วนใหญ่จะมีการอบรมพัฒนาให้ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของครูที่ดีตามรูปแบบการปฏิบัติตามวินัยของครู หากเกิดปัญหาด้านวินัยเกี่ยวกับการร้องเรียนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดผลเสียต่อวิชาชีพ บุคลากรจะต้องได้รับการพิจารณาการออกจากราชการตามกฎหมายระเบียบต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดต่อไป ...”

(นายช่วง แสนสุข ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 8 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาปัจจุบันมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องโดยส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ มีการทำผลงานทางวิชาการ เช่น การวิจัย เพราะการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญ มีความคิดว่า ผู้ที่จะมาเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียนในโอกาสต่อไปจะต้องจบการศึกษาปริญญาเอกขึ้นไป แต่ส่วนที่ต้องพัฒนาควรส่งเสริมความเข้าใจในด้านวินัย และความตระหนักในวินัยของครูเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเคร่งครัด ...”

(นายอุดม ศรีวงศต ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 9 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรส่งเสริมการบริหารบุคลากรที่ทำหน้าที่สอน จะต้องครบตามสาระ และมีการพัฒนาครูให้ไปอบรมทุกที่ที่มีความประสงค์ แต่จะต้องมีคำอธิบายว่าไปแล้วเด็กได้รับประโยชน์อย่างไร มีปัญหาครูคืนถิ่น เช่น ครูสาระที่ไม่ต้องการก็ได้มาแต่สาระที่ต้องการกลับไม่ได้ คือไม่สามารถเลือกได้ และถ้าครูไม่คุณวุฒิไม่ตรงกับสาขาที่ให้สอนก็จะไม่สอน ซึ่งในการดำเนินการในอนาคตสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการพิจารณาถึงความตระหนัก ความมีวินัยในตนเองเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบในงาน ...”

(นายทรงศักดิ์ วิชานนท์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 10 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการส่งเสริมด้านการบริหารบุคลากรในปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งพยายามพัฒนาบุคลากรโดยส่งเสริมในด้านการพัฒนางานวิชาการ หลักสูตร และควรส่งเสริมพัฒนาวิสัยของบุคลากรอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นคุณค่าแห่งการทำงานของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป ...”

(นายสมหมาย ศรีสมศักดิ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 13 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษาทำหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างเคร่งครัด และเกิดประสิทธิภาพ โดยเน้นการอบรมพัฒนาคุณภาพของบุคลากรอย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักในบทบาทหน้าที่และเพื่อส่งเสริมงานด้านวิสัยของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ...”

(นายสากล ศรีกุลละคร ผู้แทนครู, 24 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... ในการพัฒนาบุคลากรส่วนใหญ่สถานศึกษาจะมีคณะกรรมการที่คอยกลั่นกรองการคัดสรรบุคลากรที่มีคุณภาพ นอกจากนี้สถานศึกษาส่วนใหญ่จะมีการอบรมพัฒนาให้ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของครูที่ดีตามรูปแบบการปฏิบัติตามวิสัยของครู หากเกิดปัญหาด้านวิสัยเกี่ยวกับการร้องเรียนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดผลเสียต่อวิชาชีพ บุคลากรจะต้องได้รับการพิจารณาการออกจากราชการตามกฎระเบียบต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดต่อไป ...”

(นายประสงค์ สีทองสุด ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาปัจจุบันมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องโดยส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ มีการทำผลงานทางวิชาการ เช่น การวิจัย เพราะการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญ มีความคิดว่า ผู้ที่จะมาเป็นผู้บริหารโรงเรียนในอนาคตต่อไปจะต้องจบการศึกษาปริญญาเอกขึ้นไป แต่ส่วนที่ต้องพัฒนาควรส่งเสริมความเข้าใจในด้านวิสัย และความตระหนักในวิสัยของครูเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเคร่งครัด ...”

(นางพรรณี ชินโกคัง ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรส่งเสริมการบริหารบุคลากรที่ทำหน้าที่สอน จะต้องครบตามสาระ และมีการพัฒนาครูให้ไปอบรมทุกที่ที่มีความประสงค์ แต่จะต้องมีคำอธิบายว่าไปแล้วเด็กได้รับประโยชน์อย่างไร มีปัญหาครูคืนถิ่น เช่น ครูสาระที่ไม่ต้องการก็ได้มา แต่สาระที่ต้องการกลับไม่ได้ คือไม่สามารถเลือกได้ และถ้าครูไม่คุณวุฒิไม่ตรงกับสาขาที่ให้สอนก็จะไม่สอน ซึ่งในการดำเนินการในอนาคตสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการพิจารณาถึงความตระหนัก ความมีวินัยในตนเองเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบในงาน ...”

(นายสุระ ธีระวัฒนกร ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการส่งเสริมบทบาทหน้าที่และความตระหนักในความมีวินัยในตนเองอย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักในบทบาทหน้าที่และเพื่อส่งเสริมงานด้านวินัยของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ...”

(นายวิสิทธิ์ แผงสมศรี ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

ด้านงานบริหารทั่วไป

ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปได้ว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ควรสร้างความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้น ในการเข้ามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ได้รับการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มีมาตรฐานและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ตลอดจนสร้างความภาคภูมิใจให้กับบุคคล และองค์กรอื่น ได้อย่างภาคภูมิใจ นอกจากนี้ในการบริหารงานนั้นสถานศึกษาควรมีเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา โดยเพื่อความสะดวกในการดำเนินงาน ช่วยเหลือ แบ่งปัน และใช้เป็นข้อมูลอันสำคัญในด้านการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีศักยภาพ ซึ่งปรากฏดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“... สภาพการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นไปตามโครงสร้างองค์กรและการกำหนดรูปแบบอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งจากสภาพปัจจุบันผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรมีการสร้างเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน สภาพการพัฒนาตามโครงการต่าง ๆ โดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อให้เกิดการรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งง่ายต่อการประสานงานขอความร่วมมือ แลกเปลี่ยนข่าวสาร เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ...”

(นายสงค์ อาษากิจ ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... มุ่งพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม อาคาร สิ่งปลูกสร้าง ให้สวยงาม สร้างความตระหนักแก่นักเรียนเรื่องการรักษาทรัพย์สินส่วนรวม การรักษาความสะอาด ฯลฯ นอกจากนี้จะต้องประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาในเขตพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานที่เกิดประสิทธิภาพ ...”

(นายจิรายุทธ์ แสงมณี ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน จัดโครงการบริหารที่มีความเหมาะสมตรงตามรูปแบบการบริหารที่ทันสมัย มีการกำหนดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่สามารถเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น ๆ และเขตพื้นที่การศึกษา มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันกับสถานศึกษาต่าง ๆ ในพื้นที่สามารถนำข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวไปใช้อ้างอิงเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ...”

(นายทองใบ แก้วมณี ประธานคณะกรรมการฯ, 23 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรจัดหาระบบฐานข้อมูลที่สามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารสู่ความก้าวหน้าในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างการยอมรับรับ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาในพื้นที่เดียวกันเพื่อจะได้ประสานความร่วมมือเพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ...”

(นายสัมฤทธิ์ มณีวรรณ ประธานคณะกรรมการฯ, 25 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้บุคลากรภายในสถานศึกษา การเชิญบุคคลในชุมชน และบุคคลจากทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาโรงเรียนอย่างเหมาะสม ตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อทำหน้าที่นั้นอย่างเต็มความสามารถ นอกจากนี้ในการดำเนินงานปัจจุบันสถานศึกษาจะต้องมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารสู่โลกกว้างเพื่อสร้างการยอมรับรับ และการรับรู้ของสถานศึกษาในพื้นที่เดียวกันเพื่อจะได้ร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ต่อไป...”

(นายเรืองเดช เฟ็งจันทร์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 7 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาต่าง ๆ ควรร่วมมือกันพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ เพื่อสร้างความภูมิใจให้กับชุมชนในพื้นที่ นอกจากนี้ต้องมีการประสานความร่วมมือในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กด้วยกันในการสร้างเครือข่ายระบบสารสนเทศ โดยเน้นการใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาสถานศึกษา การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป ...”

(นายช่วง แสนสุข ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 8 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการบริหารในปัจจุบันพบว่าโรงเรียนมีศักยภาพที่ดีอยู่แล้ว โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศของสถานศึกษาต่าง ๆ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน และสนับสนุนให้กลุ่มคนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี และความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา และชุมชนต่อไป ...”

(นายอุดม ศรีวงศก ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 9 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นไปตามโครงสร้างองค์กรและการกำหนดรูปแบบอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งจากสภาพปัจจุบันผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรมีการสร้างเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน สภาพการพัฒนาตามโครงการต่าง ๆ โดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อให้เกิดการรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งง่ายต่อการประสานงานขอความร่วมมือ แจ้งข้อมูลข่าวสาร เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ...”

(นายทรงศักดิ์ วิชานนท์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 10 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน จัดโครงการบริหารที่มีความเหมาะสมตรงตามรูปแบบการบริหารที่ทันสมัย มีการกำหนดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่สามารถเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น ๆ และเขตพื้นที่การศึกษา มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันกับสถานศึกษาต่าง ๆ ในพื้นที่ให้สามารถนำไปใช้อ้างอิงเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ...”

(นายสมหมาย ศรีสมศักดิ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา, 13 มกราคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้บุคลากรอย่างเหมาะสมตามความรู้ความสามารถ เพื่อทำหน้าที่นั้นอย่างเต็มความสามารถ นอกจากนี้ในการดำเนินงานปัจจุบันสถานศึกษาจะต้องมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารสู่โลกกว้างเพื่อสร้างการยอมรับรับ และการรับรู้ของสถานศึกษาในพื้นที่เดียวกันเพื่อจะได้ร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป...”

(นายสากล ศรีกุลละคร ผู้แทนครู, 24 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาต่าง ๆ ควรร่วมมือกันในการสร้างเครือข่ายระบบสารสนเทศ โดยเน้นการใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป ...”

(นายประสงค์ สีทองสุด ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สภาพการบริหารในปัจจุบันพบว่าโรงเรียนมีศักยภาพที่คืออยู่แล้ว โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศของสถานศึกษาต่าง ๆ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน ...”

(นางพรณี ชินโกศล ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... ครูครบตามสาระ การพัฒนาครูให้ไปอบรมทุกที่ที่มีความประสงค์ แต่จะต้องมีคำอธิบายว่าไปแล้วเด็กได้รับประโยชน์อย่างไร มีปัญหาครูคืนถิ่น เช่น ครูสารที่ไม่ต้องการก็ได้มา แต่สาระที่ต้องการกลับไม่ได้ คือ ไม่สามารถเลือกได้ และถ้าครูไม่คุณวุฒิไม่ตรงกับสาขาที่ให้สอนก็จะไม่สอน ...”

(นายสุระ ธีระวัฒน์ ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาแต่ละแห่งควรส่งเสริมความร่วมมือ และประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาในเขตพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารสารสนเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนาการบริหารงานที่เกิดประสิทธิภาพ ...”

(นายวิสิทธิ์ แฝงสมศรี ผู้แทนครู, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาในเขตพื้นที่ควรร่วมมือกันพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ เพื่อสร้างความภูมิใจให้กับชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมความมั่นใจให้กับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ต้องการเข้าร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดกำลังใจที่จะร่วมดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ต้องมีการประสานความร่วมมือในกลุ่ม โรงเรียนขนาดเล็กด้วยกันในการสร้างเครือข่ายระบบสารสนเทศ โดยเน้นการใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาสถานศึกษา การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป ...”

(นายประมวล โทอินทร์ ประธานคณะกรรมการฯ, 27 มีนาคม 2557 : การสัมภาษณ์)

โดยสรุป ข้อเสนอแนะ แนวทางในการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาควรส่งเสริมงาน

วิชาการที่หลากหลายส่งเสริมความร่วมมือจากสถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านการบริหารงบประมาณ สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณประจำปี เพื่อการใช้งบประมาณสำหรับโครงการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาควรมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความเข้าใจและความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของความเป็นครูตามวินัย ส่งเสริมการรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด การยึดระเบียบที่สำคัญหากฝ่าฝืนต้องดำเนินการออกจากราชการ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมสืบไป และขณะเดียวกันการบริหารทั่วไปนั้นชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา ควรสร้างความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้น ในการกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ มีมาตรฐานและเป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนองค์กรอื่นได้อย่างภาคภูมิใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY